

Допомога невмотивованим учням

Визначити невмотивованого учня нескладно. Зазвичай це діти, які своє ставлення до навчання висловлюють так: «А мені байдуже...» Разом із тим енергії, яку вони витрачають, щоб уникнути труднощів, цілком вистачило б на те, щоб їх подолати. З'ясовуючи, як саме «запалити» мотиваційний вогник у невмотивованих учнів, важливо правильно визначити, чому вони не намагаються досягти більшого. Є багато причин цього, серед яких найголовніші такі:

- Недостатня зацікавленість. Учень переконаний, що шкільна діяльність не є важливою і не має жодного стосунку до його життя та інтересів.
- Страх перед невдачею. Учень боїться опинитися в незручному становищі перед своїми товаришами і вчителем і вважає, що безпечніше уникнути ризику і навіть не намагатися виконати роботу на високому рівні.
- Хибні цінності. Учень набагато важливіше виглядати перед товаришами «крутим», ніж компетентним і успішним у навчанні.
- Навчальні проблеми. Учень намагається зрівнятися зі своїми однокласниками, які добре навчаються, однак може легко здатися після невдачі.
- Недостатнє навантаження. Байдужість до шкільної роботи може бути викликана завданнями, рівень яких нижчий за рівень здібностей учня.
- Потреба уваги. Учень може намагатися привернути увагу викладача й одержати підтримку від нього, вдаючи безпомічного.
- Емоційне перевтомлення. За недостатнім інтересом до навчання чи невмінням зосередитися може критися тривога, перевтомлення чи депресія.
- Низькі очікування. Низькі академічні очікування батьків чи викладачів можуть зумовити недостатню старанність учня в досягненні успіху.
- Вираження незадоволення. Низька успішність учня в школі може бути своєрідним актом протесту проти тиску з боку батьків, які вимагають надто високих результатів у навчанні.

Намагаючись підвищити рівень навчальних досягнень учнів, які не дуже зацікавлені в навчанні, потрібно пам'ятати, що засоби впливу на них не завжди матимуть очікувані результати. «Правильний» результат важко спрогнозувати на загальному рівні, оскільки те, що добре впливає на одного учня, не обов'язково буде ефективним для іншого.

Для покращення мотивації невмотивованих учнів пропонуємо скористатися такими прийомами:

1.Приватна розмова з учнем. Допоможе зрозуміти, що невмотивованому учневі здається нецікавим у навчальному процесі, чому він не хоче вчитися. Нехай учень запропонує, що саме варто змінити вчителю, щоб допомогти йому.

2.Створення ситуації успіху. Якщо учень має неприємний досвід академічної невдачі, поставте йому таке завдання, яке він здатний виконати. Складіть завдання так, щоб перша його частина була простою. Якщо учень відчуває задоволення від успіху, він, як правило, стає більш упевненим і має більше бажання ризикувати під час виконання наступної частини завдання.

3.Акцентування уваги на таланті і здібностях учнів. Невмотивовані учні — часто розчаровані особистості, які сприймають школу як місце своїх невдач і провалів. Спробуйте змінити таке ставлення і знайдіть у школі можливості для них відзначитися і продемонструвати свої таланти однокласникам і шкільному колективу.

4.Запропонуйте викладачам урізноманітнити викладання. Можливо, учням просто нудно. Викладачі можуть захопити увагу учнів, змінюючи час від часу стиль подання матеріалу, використовуючи кооперативне навчання, рольові ігри, відповідні мистецькі проекти, презентації, ігри, екскурсії.

Підлітковий вік — один з найважливіших у формуванні мотивації навчальної діяльності. Для підлітків відвідування школи може стати тягарем. Відповідно змінюється і підхід до отримання знань, який можна умовно назвати «боротьбою за оцінку», навіть якщо реальні знання їй не відповідають.

Мотивацію підлітків до навчання може забезпечити лише той педагог, поведінка якого також умотивована.

Методичний бюлетень

ПСИХОЛОГІЯ БРЕХНІ

Тема брехні є проблемним актуальним аспектом у вихованні дітей. Брешуть не лише діти, а й дорослі. Відома фраза «Усі брешуть» сьогодні стала навіть своєрідним гаслом — настільки мас-медіа це пропагують. Наш бюлетень проте, чому особистість вдається до таких дій та як привчити дитину не брехати.

В основі — відчуття страху

Психологи з Канади Вікторія провели дослідження феномену брехні, а саме: вчені вивчали наслідки директивного і ліберального методів виховання. З'ясувалося, що суворі порядки і високі очікування змушують людину вчитися брехати. Директивний підхід у вихованні провокує вишукану брехню у дитини. В основі природи брехні лежить відчуття страху, яке призводить до удосконалення навичок брехні.

Етап розвитку уяви

Дитяча брехня полягає у видаванні дітьми своїх фантазій за реальність. Отже, цей феномен не має викликати особливого занепокоєння батьків, оскільки дитяча брехня є етапом у розвитку уяви дитини. Але і в цьому питанні необхідно уникати крайнощів — ці прояви можуть засвідчувати розлади особистісного розвитку, відсутність у дитини відчуття базової безпеки та прийняття.

Актор на сцені

Брехати чи ні? Питання одвічне, щодо соціальної бажаності, звичайно, відповідь негативна. Але сам акт брехні є творчим, людина у момент брехні мусить за короткий час вигадати інший варіант реальності, при цьому за дією емоційний пласт — тобто людина нагадує у момент брехні актора на сцені, брехун реалізує певний образ, який має запевнити реципієнта, що запропонована реальність і є реальністю об'єктивною. Інша справа, брехня завжди супроводжується стресом — але цей стрес викликає не лише відчуття страху та психофізичну напругу, а й відчуття задоволення, особливо якщо акт брехні має позитивні для брехуна наслідки та результати. Тобто, незважаючи на соціальну небажаність, уміння брехати є не таким вже й негативним, адже певні елементи брехні людина використовує у таких сферах, як реклама, пропаганда та зв'язки із громадськістю. Тому кому у реченні «Брехати не можна говорити правду» кожен ставить для себе сам.

Чому діти брешуть?

Психологи стверджують, що брехня є маніпулятивним актом, тобто дитина брешучи намагається досягти власної таємної мети — уникнути покарання, приховати важливу для неї особисту інформацію, відповідати очікуванням батьків тощо.

На жаль, поширений приклад — батьки зустрічають дитину зі школи питанням: «Ну як справи? Що нового сьогодні було?» Цю репліку почує кожен, хто опиниться біля школи у час, коли батьки забирають свої дітей. Але ж за цим питанням можна «почути» й інший зміст, а саме: «Ти ж не збираєшся мене розчаровувати, сказавши, що у тебе погані оцінки і ти погано поводишся?!» або мета-повідомлення може бути взагалі пасивно-агресивного характеру, коли дитина вже заздалегідь знає, що за правдою буде суворе покарання, неприйняття правди.

Таким чином, можна дійти висновку, що дитяча брехня має дорослу основу — діти брешуть, кажучи нам те, що ми ХОЧЕМО чути від них, — реалізацію наших очікувань та вимог.

Як привчити дітей не брехати?

- Формуйте взаємини із дитиною у не директивному стилі. Використовуйте «Я-висловлювання», говоріть з дитиною про свої почуття, не оцінюйте особистість дитини.
- Не ставте формальних питань, коли дитина повертається зі школи. Питання про те, який бал Ваша дитина заробила, формує у неї враження про те, що Вам цікаві її оцінки, а не вона сама.
- Ваші очікування від дитини повинні бути співвіднесені із її особистістю та її потребами. Дитина, що намагається відповідати непомірним очікуванням батьків, росте нещасливою та вразливою.
- Діти не брешуть близьким друзям. Намагайтесь бути другом своїй дитині.
- Якщо дитина почала брехати — намагайтесь з'ясувати причини. Батьки дуже часто губляться у разі дитячої брехні. Пригадайте, чи брехали Ви батькам у дитячому віці й чому? Поставте себе на місце Вашої дитини та спробуйте відповісти, чому Ваша дитина бреше.

• Пам'ятайте — людина будь-якого віку не стане брехати, якщо буде відчувати безпеку та прийняття. Завдання батьків — створити такі умови, щоб дитина відчувала безумовне прийняття.